

Debreceni **S**

Z

E

M

L

E



Tudomány
és kultúra

2018/2

Szerkesztik:

ifj. Barta János *főszerkesztő* Kovách Ádám *főszerkesztő-h.*
Szerkesztőbizottság: Bazsa György *elnök*, tagok: Angi János
Baráth Béla, Csorba Péter, Pallai László, Papp Gábor, Pusztai
Gábor, Rácz István, Udvardy Antal, Virágos Márta

A szerkesztőség címe:

Debreceni Szemle, Szerkesztőségi titkárság
Dancs Ágnes *kuratóriumi és szerkesztőbizottsági titkár*
Debrecen, Egyetem tér 1.
Postacím: 4002 Debrecen, Pf. 400
Telefon: 06 (52) 512-900/22133, 22388 mellék
E-mail: szemle@unideb.hu
URL: <http://szemle.unideb.hu>

Kiadja:

A „Debreceni Szemle” Alapítvány

Kuratórium és Szerkesztőbizottság:

| | |
|---------------------------|-----------------------------|
| Orosz István <i>elnök</i> | Bazsa György <i>alelnök</i> |
| Abádi Nagy Zoltán | Mazsu János |
| Bitskey István | Sipka Sándor |
| Gaál Botond | Szabó József |
| Gergely Pál | Virágos Márta |
| Jávor András | |

2014-től megjelenik negyedévente a
<http://szemle.unideb.hu> weboldalon is

Előfizethető, illetve a megjelenés támogatható

Debreceni Szemle 11625009-07950000-25000006 sz. számláján.
Éves előfizetési díj 2.000 Ft.
Bank neve: Erste Bank Hungary Zrt., SWIFT kód: GIBA HU HB
Árusítás: Alternatív könyvesbolt, Debrecen, Hatvan u. 1.

DEBRECENI SZEMLE

TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Debrecen és a régió tudományos műhelyeinek folyóirata

XXVI. ÉVF.

ÚJ FOLYAM

2018. II. NEGYEDÉV

Az első folyam 1927-től 1944-ig jelent meg.

TANULMÁNYOK

| | |
|---|-----|
| <i>Pálfy Péter Pál: „Üstökösszerű pályája tudományos életünk egét örökre bevilágítja” – Emlékezés Szele Tibor matematika professzorra születésének 100. évfordulóján.....</i> | 107 |
| <i>Kőrösi Tamás: Anyának lenni és anyának maradni? Semmelweis kézműső lavórjától Edwards lombikjáig.....</i> | 127 |
| <i>Fabiny Tamás: Gondolatok a lelkeszi szolgálatról – történeti és lelkipálosi összefüggésben.....</i> | 149 |
| <i>Duffek Mihály: Párhuzamok találkozása, a zongora hangszer történetének funkcionális áttekintése.....</i> | 158 |

AZ MTA-DTB (DAB) TEVÉKENYSÉGÉBŐL

| | |
|--|-----|
| <i>Balla György: Hogyan érinti a stressz az érrendszerünket?</i> | 169 |
| <i>Veres Szilvia: A növényi nitrogén-hasznosítás elemei és kihívásai.....</i> | 183 |
| <i>Maticsák Sándor: Hunok legyünk vagy maradjunk finn-ugorok?</i> | 192 |
| <i>Gergely Pál – Hodossy-Takács Előd – Magyar Éva: Az MTA Debreceni Területi Bizottságának 2017. évi beszámolója</i> | 204 |

KÖNYVSZEMLE

| | |
|--|-----|
| <i>Baranyi Béla: COMPENDIUM – Válogatott tanulmányok a regionális tudomány köréből (Fári Miklós Gábor).....</i> | 212 |
| <i>A felekezeti oktatás új negyedszázada – Tanulmányok Pusztai Gabriella tiszteletére – Bacskai Katinka, szerk. – (Bényei Miklós).....</i> | 216 |
| <i>Balogh Ferenc professzor edinburghi naplója – Kovács Ábrahám, szerk. – (Bodnár Lajos).....</i> | 221 |
| <i>Az orosz birodalom születései – Frank Tibor, szerk. – (Váradi Katalin).....</i> | 225 |
| <i>E számunk szerzői</i> | 230 |
| <i>Contents.....</i> | 231 |

Támogatóink

Debreceni Egyetem



www.unideb.hu

Debreceni Universitas Nonprofit Közhasznú Kft.

www.debreceniuniversitas.hu

Debreceni m. j. Város és a Debreceni Egyetem
Művészeti és Közművelődési Bizottsága

A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottsága

<http://tab.mta.hu/debreceni-teruleti-bizottsag>



THE DEBRECEN REVIEW – SCIENCE AND CULTURE

is an academic quarterly that publishes studies in the humanities as well as in the social and natural sciences, focusing on the findings of recent research in these disciplines. Since it appeals to a wide and educated public, it aims to combine scientific exactness with readability in its style.

Drawing upon the centuries-old academic traditions of the city, *Debreceni Szemle* has adopted and continues the legacy of its predecessor with the same title, which was published between 1927 and 1944.

Although *Debreceni Szemle* is mainly reliant on and addresses the intellectuals of the Debrecen region, it also publishes contributions by leading experts both in Hungary and abroad.

In addition, the journal reports on scientific and cultural events of the region, especially on those organized by the University of Debrecen and the Regional Centre of the Hungarian Academy of Sciences. Events related to the city from anywhere in the world are also given detailed coverage.

Debreceni Szemle was launched by Debrecen Universitas (the legal predecessor of the University of Debrecen) in cooperation with the Debrecen Committee (the present Regional Centre) of the Hungarian Academy of Sciences in 1993 with the support of the municipality of Debrecen.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Kft., Debrecen
Felelős vezető: Kapusi József ügyvezető
Nyomdai előkészítés: Dancs Ágnes és Udvardy Antal
Megjelenik 2018 júniusában
HU ISSN 1218-022X

DEBRECENI SZEMLE – TUDOMÁNY ÉS KULTÚRA

Tudományos folyóirat, amely a humán és a társadalomtudományok, valamint a természet- és műszaki tudományok minden ágának legújabb eredményeivel – és nem csak a régióban vagy hazánkban elértokről – kívánja megismertetni a széles értelemben vett tudományos értelmiséget. Tanulmányainak tárgyalásmódja: stílusa, nyelvezete olyan, hogy befogadható legyen az illető tudományterületet nem művelő kutató és érdeklődő értelmiségi számára is.

A Debreceni Szemle az ugyanilyen címen *1927 és 1944* között megjelent folyóirat folytatójának tekinti magát, épít a századokon át kisu-gárzó debreceni kulturális hagyományokra.

A folyóirat támaszkodik a város, a megye és a régió tudományos és kulturális potenciáljára, de *országosan csaknem egyedülálló célkitűzésének* megfelelően a szóban forgó tudományterületek legjobbjai tol-lá-ból közöl tanulmányokat.

A Debreceni Szemle ugyanakkor hírt ad a város és a régió tudományos eseményeiről (elsősorban a Debreceni Egyetem és a Debreceni Akadémiai Bizottság rendezvényeiről), illetve az ilyen eseményekről bárhol a világon, ha azokban a debrecenieknek lényeges szerepük volt.

A Debreceni Szemlét 1993-ban a Debreceni Egyetem jogelődjét képező Debreceni Universitas, valamint az MTA Debreceni Akadémiai Bizottsága, DAB – (mai nevén: MTA Debreceni Területi Bizottsága) indította újra Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának akkori támogatásával.

Gerincfelirat
Gerincfelirat